II. évfolyam. 115. szám. Kedd 1883. október 2-án.

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZEPIRODALMI MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

Szerkesztövel értekezhetni: naponta délelött 11 órától 12-ig.

Egyes számok 10 krért úgy a kiadóhivatalban, mint Muzsik és Parthes könyv- és könyomdájában, valamint Schön Adolf könyvkereskedésében és Hay Fani dohánytőzsdőjében kaphatók.

Keddi szám ára 5 kr.

ELŐFIZETÉSI DIJ.
helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 8 frt.
Fél évre . . . . 4 „
Negyed évre . . 2 „

Néptanitóknak helyben:
Egész évre . 6 frt — kr
Fél évre . . 3 „ — „
Negyed évre . 1 „ 50 „

Kiadó hivatal:
Sötét- s csendes-utcza sarkán, Hofeneder-féle házban, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI DIJ,
vidékre postán küldve:
Egész évre . 9 frt — kr.
Fél évre . 4 „ 50 „
Negyedévre 2 „ 25 „

Néptanitóknak vidéken:
Egész évre . 7 frt — kr
Fél évre . . 3 „ 50 „
Negyed évre . 1 „ 75 „

Szerkesztőségi iroda:
Sötét- s csendes-utcza sarkán, Hofeneder-féle házban, hová minden a lap szellemi részét illeto közl. küldendő.
Bármentetlen levelek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések és előfizetések lapunk számára fölvétetnek helyben: Muzsik és Parthes könyv- és könyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, valamint hirdetések és nyilttéri közlemények ugy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban.

HIREK.

Előfizetési felhivás
a „ZOMBOR és VIDÉKE“
II-ik évfolyamának IV-ik évnegyedére.

Van szerencsénk tisztelettel tudatni előfizetőinkkel, hogy jelen számunk ez évnegyedben az utolsó, mért is kérjük az előfizetési díjakat ezuttal már nem többe a nyomdába, hanem a sötét és csendes-utcza sarkán Hofeneder-féle házban levo kiadóhivatalunkba küldeni. Egyszersmind tisztelettel kérjük mindazon előfizetőinket, kik előfizetéseikkel mind e maig hátralékban vannak, hátralékainknak hovahamarabbi beküldésére, nehogy a szétküldésben akadályok merüljenek fel. — Az előfizetési feltételek a lap homlokzatan olvashatók.

A Zombor és Vidéke kiadóhivatala.

Gr. Zichy Jenő ő méltósága, a magyar iparügy eloharczosa f. évi október hó 9-én az 1885-ben tartandó országos kiállitás zombori kerületi bizottságának megalakitása czéljából Zomborba érkezik.

Angyelics patriarcha, Brankovits temesvári és a bácsi püspük Budapestre utaztak, a szerb egyházi kongresszus összehivása iránt folytatnak tárgyalásokat a kormánnyal.

A bácsi tiszaszabályozási társulat október hó 6-án tartja meg Zentán a végleges iszamoló közgyülését.

Kis-Hegyesen fotisztelendó Balassy Endre plebanos elnöklete alatt „önsegélyző szövetkezet“ alakult és folyó e. okt. hó 4-én megkezdi működését.

Halálozás. A napokban hunyt el Szenttamáson Dungerszky Gedeon földbirtokos.

Kitüntetés. Ő felsége megengedte, hogy Petrovics Bazilián bácsi szerb-görögkeleti püspök a szerb királyi Szávarend II. oszt. rendjelét elfogadhassa és viselhesse.

A baja-szabadkai szárnyvasut tárgyában a közmunka és közlekedési miniszter a következő leiratot intézte Baja város közönségéhez: „28345. sz. Baja város közönségének. E város kereskedői és iparosai folyó évi augusztus 15-án a m. kir. miniszterelnökhöz intézett és onnet hozzám áttett együttes kérvényükkel a baja-szabadkai szárnyvasutnak meg ez évben leendő kiépitéseért folyamodtak. Mellőzve azon fontos indokokat, melynek következtében eddig a kérdéses vasutvonalnak kiépitését a kivitel stádiumába juttathatom nem lehet, értesiteni kivánom a város közönséget, hogy tekintettel az 1881. XLV trv. cz. 9. §-ának rendelkezésére, a törvényhozás legközelebbi ülésszaka alatt törvényjavaslatot fogok előterjeszteni, melynek elfogadása esetén a kérdéses vasutvonalnak kiépitése jövő évben folganatba veheto és kiépitheto lenni. Felhivom a város közönséget, hogy ezen válaszomat a város kereskedőivel és iparosaival alkalmas modon tudassa. Budapesten, 1883. szept. 14. Br. Kemeny.“

Atheiyezés. A 6-ik számu „Roman király“ ezredi két zaszlóalja Budapestről s egy zászloalja Ujvidékről Szerajevoba helyeztetett át.

Az Ujvidéken állomásozó honvédek, kik Lagoson voltak a nagy gyakorlatoson, m. hó 28-án d. e. 11 órakor erkezték vissza Ujvidékre. Menet s jovetkor gyalog tették meg az utat Török-Becsero Ujvidékre. Fogadtatásuk ünnepélyes volt; Kores tábornok, az ujvidéki es pétervaradi helyőrségek tisztjei lóháton, valamint a 20. gyalogsorezred zenekara, a temesvári kapaig menték az erkezők elé, honnan mindnáladó surásodo tömeg kiséreteben, Rakoczy, Hunyady indultak és magyar dalok hangjai mellett vonultak a városon át a laktanyáig, hol „imahoz“ vezenylése után szakaszonkint vonultak be. Délutan a lefegyverkezes eszközoltetett valamint a tartalékosok hazabocsatása. A teljes katonai fegyelmezettség és rendben történt bevonulás utan itelve, sem a tisztektől, sem a legenysegen nem latszottak meg a nagy gyakorlatok s a hosszu ut levero faradalmai.

Eltünt. Dévai Adolf Budapesten dr. Gaszner Béla ügyvédi irodajaban alkalmazva volt bajai illetőségű joghallgató minden nyom nélkül eltünt.

Gyászhir. Balaton Géza ábecsei tanitót sulyos csapás érte, kinek fiatal és közkedveltségű nejét a halál legszebb korában szerettei köréből kiragadta. Szeptember 20-án kisérte nagyszámu gyászközönség részvéte örök nyugalomra.

Manojlovits György szabadkai városi fogyesz-állásáról lemondott. A folspán e helyet ideiglenes Hevér Géza árvaszéki ülnokkel tölte be, mig az igy üresedésbe jott ülnoki állást Perties János ügyvédjelöltiel helyettesité.

Mosonyi Károly legközelebb bérbe vette az aradi szinügy-gyámoló egylet összes szini kellékeit, u. m. ruha és könyvtárát, melyeket Szabadkára fog szállittatni.

Ujvidéken a diphteritisz és vörheny legközelebb oly mérvben tört ki, hogy a népiskolai osztályok egy részében a tanitást be kellett szünteini.

Hymen. Dr. Badits Ferencz, az ujvidéki kir. magy. fogymnasium ujonnan kinevezett tanára tegnap vette oltárhoz Budapesten Horváth Jolán kisasszonyt. A násznagyi tisztet irodalmunk kiválóbb képviselői, Gyulay Pál, Szász Károly, Tors Kálmán, Dr. Kétli Károly vitték.

A m. kir. igazságügyminiszterium leirata szerint a szabadkai kir. törvényszekhez egy biró, — a területéhez tartozó zentai járásbirósághoz pedig egy albirói állást rendszeresitett. A két uj állás legközelebb betöltetik.

— **Néger toloncz.** A napokban Szegeden egy érdekes toloncczal állitott be egy bácsmegyei csendőr a rendortanyára. A néger Abdakalát, a ki a mult honapban Szegeden a kioszkban szolgált mint pincér, tolonczoltak vissza Zentaról, a hol minden igazolvány nélkül kódorgott Afrika fia. Kalandos természetü egy ember Abdakala. Nem maradhat meg egy helyben sokáig. Az itteni élet se volt nyére s egy napon, iratainak hátrahagyásával eltünt a városból. Zentán kotott ki, a hol, mint az ottani csendőr beszéli, valóságos csodának neztek. Abdakala urfi szentül megtogadta a kapitány elott, hogy ezentul nagyon jol viseli magát s ezen igérete fejében szabadon bocsájtották.

Pályázatok. A kulai kir. járásbiróságnál betöltendő aljegyzói állásra és az ujvideki kir. kath. magyar fogymnasiumnál iskolaszolgai állásra pályázat van hirdetve.

Az alföld-fiumei vasut mégis számot latszik vetni a szegedi királylátogatás követelményeivel. — Tudván, hogy ez alkalommal tomegesen fog a vidéki lakosság Szegedre ozonlani. Marsovszky Antal, h.-m.-vasárhelyi alliomastonok az ottani polgármesteri hivatalt az iránt kereste meg, hogy a közlekedes nehanyszemelyszallito tartalekkocsirol gondoskodjek. A polgármesteri hivatal ez átirata Csongrádmegye és Vásárhely város kuldottsege részére 3, az utazóközonseg részére pedig 10 waggont javasolt a napjában háromszor induló vonatokhoz készitteben tartani.

Gyógyszerészek egyévi önkéntessége. Az egyetemi gyógyszerészeti tanfolyamot még nem hallgato gyógyszerészsegédeknek az egyévi önkéntesség kedvezményeben leendő részesitése iránt, a gyógyszerészek országos egyesulete felterjesztést intezett volt a közoktatásügyi miniszterhez. Miután az önhibájukon kivül elkesett gimnasiumi vagy reálisko lai tanulók az egyévi onkentesseg feltételeinek megszerzése szabadságoltatnak, ugy a vallás- és közoktatásügy, mint a honvédelmi miniszterium részéről meltányosnak látszott ez ingedmenynek a gyógyszerészségedek reszere leendo megadása is s a közos hadügyminiszterrel kezdett tárgyalások e szellemben indittattak meg. Mint azonban Bécsből irják, a közos hadügyminiszterium a magyar miniszterek javaslatával szemben tobbrendbeli nehezséget tamasztott, melyeknek eloszlatása hogy sikerül-e ez idoszerint legalább biztosan nem tudhato.

A zombori állami fogymnasium önképző körének alakuló gyülese szept. hó 30-án tartatott meg. Tisztviselőkül megvalasztattak: Elnok: Tessényi VIII. o. t., Pelikán VIII. o. t. pénztárnok, valasztmányi jegyzo egyhangulag Paskesz VIII. o. t. titkar Iményi VII. o. t. könyvtárnok Papp VII. o. t. ellenőr nagy szavazattöbbséggel Schreiber VII. o. t. Választmányi tagokul megvalasztattak: Pelikán, Paskesz, Tessényi, Frank VIII. o. t. Iményi, Papp, Schreiber, Szilagyi VII. o. t. Csernus, Stankovich VI. o. t. es Horvát, Urso V. o. t, Számszerint 12-en.

A cserepnövényeknél gyakran megtörténik, hogy földi gilisztak teszik magokat azok földjébe, es minthogy e gilisztak a talaj szerves tápanyagaival csillapitják etvágyukat, annyira kisovanyitják az ilyen földet, hogy utóbb a növények pusztulnak el táplálék hiányában. Tapasztalni fogja épen most a gilisz-

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

A mit a „keszöcze“ beszelt.

Nehogy pedig az érdemes olvasó „keszöcze“ alatt valami kis állatot, vagy talán egy kis szöszke szép lányt értsen: megmondom, hogy mi az a keszöcze, azutan pedig hogy mit dadogott az nekem.

Voltál-e már kedves olvasó a katlan mellett, midőn abban izzó tűz fölött egy tűstős rézlazek megtöltve szilvaval pfleg-polog, ityeg-lotyog, kiteg-kotog?

No hát ha voltál, akkor tudod, hogy mi az a lekvár-főzés. Egy nagy hatar szilvat kipattogtatnak, hogy a magja kihulljon, akkor össze-vissza gyomiszolnk egy nagy vas-lazekban, azutan a lazekat tüzre teszik és a szilva elkezd benne forrni: piff-poff, hty-loty, kit-kot, klipet, klopot, pffuhhh!

Hat bizony ilyen forma hangokat vehet ott ki minden hallgató, aki mulatsagat találja benne, mert mig a szilvaból lekvar lesz: jó idő telik bele.

Körülbelül 3 óra hosszáig folhetett anyám vasfazekeban is a szilva midon elbeszélését belejeze . . .

Ekkor volt a java „keszöcze.“

Tudod-e most mar hat k. olvasó, hogy mi az a „keszöcze“? — Hat: feig megfott lekvár.

Kezdé pedig elbeszélését ilyenformán: pfuhhhü! Rosz az emberiség. Rosz a hatalmaság; rosz az öregség. Romlott az ifjuság . . . — pfhü! . . .

Nezze csak meg az ember ezt a Sári lányt. Szegeny mint a templom egere, de szép és jó dolgos; kézi munkaja olyan, mintha tündérujjak dolgozták volna. Milyen szerencsés lehetett volna . . . ki tudja milyen szerencset jatszott el . . . pfuhhu.

Ezelőtt 5 évvel volt itt egy irnok a közseghazánál — derék gyerek volt; szép is volt jó is volt. Elekes Belának hivtak, az egész P . . . n nem volt népszerübb ember, mint ő; számithatott is volna itt jegyzőségre, ha . . . pophh! Jó hogy Isten magahoz vette . . .

Béla mindennapos volt Sárinál; azt mondták, hogy távoli rokonságban allanak. Nem volt tehát senki előtt sem feltüno az a gyakori együtt lét az a sok esteli séta, mely néha 11 óráig is eltartott.

Mindenki azt hitte, hogy rokoni szeretet . . . likity-lokot.

Igy ment ez körülbelül három fertály esztendeig, akkor Sárika egyszere elparolgott P . . . ről — azt mondták! időközonként kinzó rheumatismusa van; fürdore ment kigyógyulni.

Mindentelé Sárika volt a beszéd tárgya; a vén anyókák találgatták eltünésének okát; egyik ezt, a másik azt mondta, itt beszélték el mellettem epen batyáimat főzték ebben a fazékban, én legjobban tudom — folytatá a keszöcze.

Hat hétre rá Elekes úr is igen megbetegedett. A helybeli doctor lemondott kezeléséről, átviték K . . . városba. Itthon azt mondták, hogy tiphus . . .

Nagy volt az ingerültség . . . Három hétre rá Elekes úr kiszenvedett . . . A felizgult kedélyek lecsillapultak; az izgultsag helyett sajnalkozas tölté el a kebleket, mert megis csak jó gyerek volt, fiatal is volt . . . lyth! kár volt érte!

*

Mindenki elfeledte már Sárit; senkise beszélt Elekes úr hirteleni megbetegedéséről és hamar bekövetkezett halaláról.

Három hét folyt le ismét. Egy szép őszi napon minden ember a ház előtt ült mert vasárnap volt. A természet olyan volt, mint egy haldokló beteg. Mintha jó kedve lenne, olyan szépen mosolygott a nap; de azért tudjuk, hogy belsoleg nagyon beteg, hogy haldoklik.

A gyermekek „lilás“-t játszottak . . . Egyszer csak a zaj, mit olyankor a gyermekek csinálni szoknak, elnémult. Mindnyájunknak elállt szemünk, szánk: egy beesett arczú, sápadt, vézna teremtés ment el előttünk.

A gyermekek is felismerték — Sárit. A viruló teremtés hervadásnak indult, olyan volt ő mint a természet. Mint mindig, most is tisztán, csinosan fel volt öltözködve; ragyogott a tisztaságtól, igy még most is szép volt!

Megált velünk beszélgetni; jó kedvszinlelt; de azért láttuk, hogy belsőleg nagyon beteg; de azért láttuk, hogy az ő élete is, mint az a nap, mely oly erőszakkal melegit, vége felé közeig.

*

Elmulott ismét 6 hét. Sári lassanként előre kapott: már elfeledtetett a hirteleni eltünés, a beteg viszaérkezése; csak még a hajnalpir nem akart arczain tanyát ütni arczán még akkor is az a halvány, bánat sötétlett.

Épen a község-házánál ültem, midőn a kis biró a postáról megérkezett.

Soha sem történt meg, hogy a község hazához egy levél érkezett volna — oda mindig csomó számra jönnek a levelek — és épen ekkor egyetlen egy hivatalos levéllel tért vissza a kis biró.

Mellettem lévén a jegyző: átvette és azonnal fel is bontá.

E . . . sz. kir. város kórház-igazgatósága e levélben Sárit felhiva a zalogban ott hagyott ruhanemüeket 8 nap alatt kiváltani — ellenkezo esetben elarvereztetni azokat, hogy azoknak árából a reá forditott gyógyszereknek és kezelésnek, továbba 3 havi kosztnak költségei reszben fedeztessenek. Előre láthatólag azonban nem fog majd annak értéke a költségeknek meg felére sem rugni, azért iparkodjék a dolgot mielobb tisztazni nehogy törvény utján az egész nyilvánosságra kerüljön, ami bizonyara Sárinak nagy szégyenére válnek. Röviden elmondva; ennyit tartalmazott a levél.

Kell-e ennél több a nyilvánosság elé?... Tud ennyiből a nép eleget.

Sári arcza e hir hallatara visszanyerte rózsa-szinét — a szégyentól.

Éget az arcza; de ezen változtatni már nem lehetett; ő volt a megcsalatott, ő volt az elcsábitott, o volt a könnyen-hivő: viselje most következményeit, élvezze gyümölcseit, szenvedjen könnyelmüségeért.

*

Ez is elmult; Sári is elsimitotta a dolgot, a nép meg hamar felejt, könnyen megbocsát, csak a javulásnak némi jeleit lása.

Sári ismét az a régi szorgalmatos lány volt, aki régente. Arczaira is lassanként vissza lopózkodtak a piros rózsák csak hogy erre hosszú idő kellett, mely Sári feje felett szép csendesen el is repült. Ma már Sárika 28 éves.

*

A mult honapban Z . . . ből egy fiatal ember jött P . . . re. Egy pár öreg mamának érdekében feküdt Sárika sorsa. Addig beszéltek a fiatal embernek fejébe, mig az beleegyezett Sárikat nőül venni, és azonnal a kézfogód is megtartani.

ták jelenlétét sok virágkedvelő, kinek cserép-növényei a szabad földon állnak; miért is jó szolgálatot vélünk tehetni, ha figyelmeztetjük őket azon egyszerű szerre, melylyel ez állatok a cserépből kiirthatók. Franczia kertészek meleg vízben kémény-kormot oldanak fel, körülbelül 1 liter vízhez egy fél marék kormot véve, és ezzel öntözik meg néhányszor a cserepeket. A kormos vízuek kettős haszna van; mert egyfelől a gilisztákat pusztulnak el, másfelől ismet igen hatható növény-tápanyag is léven, egyenesen a trágyázást pótolja. Végül megjegyezzük meg, hogy a korom ezen tulajdonnal bír és ennek kevotkeztében inkább sok vízben oldjuk fel, mint sevé-ben, mert az utóbbi esetben a növények elpusztulását is vonhatja maga után.

Meghivás.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottmánya pénteken f. évi October hó 5-én délelotti 9 órakor és a szükséghez képest a következő napokon Zombor szab. kir. város nagy tanácskozási termében III. rendes évnegyedes közgyülését tartandja, melyre a törvényhatósági bizottsági tagokat tisztelettel meghívja Schmausz Endre s. k. alispán

A tárgysorozat fobb pontjai itt következnek:

Belügyminiszteri rendelet, mellyel a felséges uralkodó családot legutóbb ért örvendetes családi esemény alkalmából a megye közönsége részérol kifejezett szerencse kivánatokra Ő császári és apostoli királyi Felségének legfelsobb kéziratát közli.

Ő császári és királyi apostoli Felségének Szegeden való megjelenése alkalmából menesztendo küldöttség kijelölése.

Belügyminiszteri rendelet a megye uj szervezésérol szóló szabályrendelet tárgyában.

Belügyminiszteri rendelet a megyei pótadó kivetésének, kezelésének és behajtásának módját meghatározó szabályrendelet készítése tárgyában.

Ugyanannak leirata folytán alkotott megyei szabályrendelet, a magán hirdetményeknek megrongálás avagy leszakitástól való megóvása tárgyában.

Magyar királyi belügyminiszteri rendelet Hegyes község által a budapest-zimonyi vasút kiépitéséhez megajánlott hozzájárulási összeg tárgyában.

Kolozs megye közönségének az országgyülés képviselo házához intézett felirata a közigazgatási tisztviselonek magánügyeikben vasuton való utazásaik alkalmával az állam tisztviselőkkel egyenlo kedvezményben leendo részeltetése tárgyában.

Baja város közönségének átirata egy árvaháznak közös költségen leendo felépitése tárgyában.

Borsód megye közönségenek átirata a zsidó zugiskolák beszüntetése és a zsidó lelkészi hivatalnak minositett egyénekkel leendo részletetése tárgyában.

Bács-Bodrogh megyenek 1884-ik évi költségvetése.

A legtöbb adót fizeto megyei bizottsági tagoknak 1884 éve összeállitott névjegyzéke.

A folyó év végével kilépo 150 választott megyei bizottsági tag helyének választás utján leendo betöltése és a választó kerületek megállapitása tárgyában intézkedések.

A megyei közgyülés ez évi 14 számu határozatával a szekcsó-bajai ut tárgyában kiküldött bizottság jelentése.

A kulai urbéresek növeldei alapitványa iránti alapitványi oklevél kiállitása.

Veprovác község szabályrendeteének módositása, a jegyzó és közgyám teendoi és fizetése tárgyában.

Deák Zsigmond szolgabiró jelentése Jankovác község és a kalocsai érseki uradalom között az utóbbi tulajdonát képezo s közigazgatásilag Jankovác községhez csatolt Kéles pusztát illetoleg, a községi adók megváltása tárgyában megkötött egyesség jóváhagyása iránt.

Ó-Kanizsa községben épitendo mút felügyelo bizottságának megalakitása és díjaztatása tárgyában hozott kégviselő testületi határozat jóváhagyása iránt.

A kulai régi községház épületnek csendőr laktanyává leendo átalakitása iránt hozott képviselő testületi határozat jóváhagyása.

Uj-Verbász község képviselő testületének határozata, a községen átvonuló mú-ut kiépitési és fentartási költségeihez való hozzájárulása tárgyában.

Nemes-Militics község képviselő testületének határozata, az ottani mú-ut mentén levo vizvezető árok szabályozása tárgyában.

Bezdán község képviselő testületének határozata néhai Bosnyák János nevén álló ingatlanra elojegyzett 2000 frtnyi községi követelés kitörlése iránt.

Czilczer Jakab adai lakós felfolyamodványa a katona beszállásolási költségeknek pótadó utján szándékolt fedezése tárgyában hozott képviselő testületi határozat ellen.

Drenyovszki Márton és társainak felfolyamodványa, a Bajsa községben megtartott jegyzoválasztás ellen.

Bresztovác község képviselőtestületének határozata, az ottani árvatárban kezelt ismeretlen tartózkodásu árvák tulajdonát képezo 1545 frt $7\frac{1}{2}$ krnyi összegnek községi épitkezésekre leendo felhasználhatása tárgyában.

Almás község képviselő-testületének határozata, az ottani árvatárban kezelt ismeretlen tartózkodásu árvák tulajdonát képezo 1110 frt 23 krnyi összegnek, az ujonnan épitendo leányiskola költségeinek fedezésére leendo fordithatása tárgyában.

Bergl Antal zentai lakosnak felfolyamodványa, Csurogh község által hasznonbérbe adott földek tárgyában hozott határozata ellen.

Mandács György és érdektársai bácsujfalusi lakosoknak felfolyamodványa, az ott megtartott jegyzo valasztas ellen.

Galacz István és társai csonoplai lakosoknak feifolyamodványa az ott megtartott jegyzo választás ellen.

Titel község képviselő testületének határozata, a tanitó nyugdij alapra elo-irt évi járulék mikénti fedezése tárgyában.

Csúrogh község kérvénye, a kezelése alatt álló 3662 frt 15 krnyi népnevelési alap jövedelmének iskolai célokra fordithatása tárgyában.

Tovarisova község képviselo testületének határozata, a községi jegyzo fizetésének rendezése tárgyában.

Kozits István és társai zentai lakosoknak felfolyamodványa, az ottani központi választmány jegyzoje részére 100 frt évi tisztelet díjat megállapitó képviselo testületi határozat ellen.

Manojlovits Lázár és társai szenttamási lakosoknak felebbezése, a zsidó imaház felépitésére a községi pénztárból adandó 500 frtnyi segély tárgyában hozott képviteló testületi határozat ellen.

Ó-Becse község képviselői testületének, a párbér megváltása tárgyában hozott határozata.

Tovarisova község képviselő testületének határozata, községi orvosi állás rendszeresitése tárgyában.

A megyei község jegyzoi nyugdijalap 1883. évi járulékainak kivetési jegyzéke.

A megyei árvapénztár 1882. évi számadásai, és azok alapján összeállitott mérlegek.

Mang Ferencz bajsai, és Deák Szaniszló csonoplai elhunyt jegyzok özvegyeinek nyugdijazásért benyujtott kervenye.

Községi számadások.

A fiatal ember nem érdemli meg, hogy törni, megtette azt egy kis kártya, egy — névleg is megismertessem, mert ő egy hászontalan ember.

Két száz forint hozománnyal rendelkezik Sári és ez összeg a fiatal ember igényeinek, de érdemeinek is tökéletesen megfelel.

Az eljegyzés családi körben történt, de mindenki lelkileg részt vett azon, mert hát utóvégre is egy elesábitott, magáról megfeledkezett, de szorgalmas és sokat hányatott leánynak jövőjét láttuk biztos revhez közeledni.

A fiatal ember haza ment. Z . . . ba és mi szivből üdvözöltük Sárikát.

Egy hó mult el az eljegyzés óta. A fiatal ember ez idó alatt mitsem hallatott magáról. A mult héten egy levelet kapott Sárika (most már bizony Sári néninek is beilenék) melyben szeretetre méltó volegénye 50 frt eloleget kér a mennyasszonyi hozományból.

A válasz ugy hangzott, hogy jöjjön személyesen, akkor majd megbeszélik a dolgot, de biz a mi volegényünk nem jött. Tegnap-előtt Sárika ismet életjelt kapott nagyreményü volegénytól, de ez az életjel Sárikára nézve vége-tes lőn.

A sok baj nem birta a gyenge nőt meg-törni, megtette azt egy kis kártya, egy — eljegyzési kártya.

Volegénye ugyanis T . . . n ujra kézfogót tartott egy másik novel, talán ennél sokkal roszabbal, de hát ott 400 frt a hozomány, aztan meg lehet, hogy ott eloleget is kapott.

Az eljegyzési kártya ötöle jött. Sárika ezt a csapást — pedig lehet hogy ez ránézve még szerencse volt — már nem volt elég erős elviseini.

A másodszori megcsalatás öngyilkosságra vitte a sokat szenvedett nőt.

Phosphor-oldatot ivott, s tegnap virradora halva találtatott elhallgatott kis lakában.

És ezt a „keszöcze" pőfőgése közt irom, az ő siralmas hangjai indittottak e szomoru, de igaz történetnek elmondására.

Mire bevégeztem irásomat a „keszöcze" már lekvárrá lett, de még a tüzön van, már nem mondja klik, klik, klak, klak! klipit-klapat! Már olyan formán szól mint az orgonának legmélyebb fasipja: pfhhfh! puffhf!

Rosz a világ; gonosz a világ. Aki az ördőgnek adta el a lelkét: nem lakomázik azzal együtt szt. Péter.

Krausz Bernát.

CSARNOK.

Pessimisztikus töprengés.

Itt van az ősz! Orül mindenki a bo szüretnek; hosszu sorban haladnak a kocsik Ilok felé. Orülnek, dalolnak, tréfálóznak s nevetgélnek; hangos lármájuk még a kocsi közepén hentergő vén hordó üres kongását-bongását is fölülmulja. Egy-egy tüzes vérü sugánczmeg nem állhatja, hogy már az uton is meg ne szólaltassa pisztolyát. A durranásra egy erős ránduláss következik — a kocsiban ülők egyensulyt vesztve hátra billennek, egyet sikoltanak és azután ismét belezuhannak a kaczagójokedvbe.

Én azonban csak bolyongok minden czél nélkül a mezőkön. Nem tud engem az a pezsgő jó kedv magával ragadni; mintha nem is hallanám, jöllehet most vonult el eléttem a kaczagó karaván!

Menjetek, menjetek és örüljetek az áldott szüretnek; szedjétek fáradozásotknak gyümölcseit, ti boldogok, kik azt megérdemlitek . . .

Oh mily boldog, ki fáradsága gyümölcseit élvezheti. Faradozas és munka! Küzdelem és harcz! . . . Amazokért gyümölcsöt, ezekért eredményt, jó sikert elérni! Oh mily boldogito tudat!

Menjetek, boldogok! Adjon Isten áldást munkáitokra, faradozásaitokra! Adjon isten bo szüretet!

De mi ez?! . . . Hogy jutottam ide?! . . . Lábaim önkénytelen temetőbe vittek!

Jól van! Örvendek, hogy itt vagyok! Hisz most az egész világ egy nagy temető! Haldoklik minden; ideglázban szenved a természet és hullatja sárga-vörös leveleit!

Oh mily odaadó, boldogitó és mégis olyan rideg valami van ez évszakban!

Alig élt, maris haldoklik! Alig nyilt ki és máris elhervadt. Alig zengett, máris elnémult!

Mily epedve vártam a csicsergő madársereg megérkezését; még nem is élveztem édes danájukat, mar is itt hagytak.

És mégis mennyire szeretem ez idoszakot: ki sem mondhatom! Van benne valami, a mi lelkemmel nagy összhangban áll; van benne valami, a mi lelkemre jótékonyan, vigasztalóag hat; a mi lelkem égető sebeire enyhitó ir; van benne valami, a mi lehangolt kedélyemre megnyugtatólag hat — ezért szeretem öt oly nagyon!

De van benne a mi keserit, a mi gyülölettel tölti el keblemet az emberiség iránt, ám azért nem haragszom reá.

Még mindig a temetőben állok! Éjh! el innét e kihalt világból, a szabadba . . . a máik — temetőbe!

Istenem, hát minden a halálra, arra a rideg és komor eszmére int?! Hát már nem menekülhetek attól a rémes gondolattól? Nem verhetem ki fejemből e kinzó gondolatokat?!

Rideg halál! Te mégis édes vagy! Lám a természet is mily odaadolag hódol meg hatalmad előtt! Komor halál; te mégis barátságos vagy! Lám amott is, milyen békességben, milyen egyetértésben nyugszanak egymás mellett ugszadag és koldus; megvető és megvetett; becsületes, lelkiismeretes és álnok, hamis, ravasz; biró és elitélt, háladatlan fiu és szerető atya; hütelen feleség s bánatos férj; lelketlen uzsorás és kizsárolt jobbágy, mind . . . mind elférnek egymás mellett, kibékité oket — a komor halál.

Rémes gondolatok! Ijesztő halál; kinos állapotok! És mégis milyen szépek! Mily barátságosan hivogatók; mily lelkesitő eszmék!

„Szomoru füz hervadt lombja
Ráborul a sirhalomra;
Édes lesz ott megpihenni,
Oda lennt majd nem fáj semmi!
Nem fáj semmi!"

Hát te szegény hosszulábu madár még most is itt vagy?! Jó, még ma-holnap van szállásod, megtalálod eledeled; de mi vár reád a hideg télen át?!

Miért maradtál el társaidtól; miért nem mentél velük oda, hol nem szorultok emberekre; hol készen vár benneteket teritett asztaltok?! Tudod-e, hogy itt a télen az emberek miatt éhen halhatsz, szomjan veszhetsz, meleg fészek nélkül meglagyhatsz?

Miért — miért maradtál itt?! . . .

Ugy . . . ugy! nyisd ki szárnyaidat és szállj el, szállj ismét a kihalt vidékről oda, hol uj tavasz nyilik!

Nem birnak szárnyaid? . . . Szegény, ha beszélni tudnál, tudom, sokat elmondanál az emberek roszasságáról. Ugy-e te is zsarnok szivü embereknek lettél áldozata? . . . Kihuztak csintalan gyermekek fészkedből és kirángatták szárnytollaidat, evező fark-tollaidat; azért nem birnak most el szárnyaid? Tudom, nagyon jól tudom, hogy ezért maradtál vissza, de ne csüggedj, — eléri azokat még Isten büntető keze!

Jer velem, én is a te sorsodban élek; jer, megosztom veled e keserü életet! Majd kinőnek addig ujra tollaid és akkor te elmehetsz oda, hol nem szorulsz emberek segitségére, mig én majd csak megélek valahogy. Jer, mert még azok a csintalan gyermekek lábaidat is eltörik, a másikra meg madzagot kötnek és ugy kell majd törött lábadon biczczegve kinlódnod!

Jer! kitelik az emberek magzatjaitól minden gonosz!

És te Istenség nagy levele — természet hullj le! Térj nyugalomra és álmodjál sokat és szépet, a mit ébrenléted alatt az emberségben nem láthattál. Felejtsd el a látottakat és ne gondolj többé rájok! Ne folytasd az emberiség szinpadi játékának nézését álmodban; áludjál és álmodjál szebbeket, mint a minőket láttál!

Ha majd hosszu, édes álmod után ismét az emberségre gondolnál, ismét uj életet akarnál magadra ölteni, ismét az emberségre akarnád magybecsü figyelmedet forditani, ismét az emberségre lennél hajlandó jótetemenyeidet, áldásaidat pazarolni, akkor légy óvatos!

Kétszeresen légy óvatos az ébredesnél! Ne hagy magadat e gyarló emberiség által ismét rászedetni. Ne türd, hogy e mulandó emberiség a te állandó jótéteményeidért háladatlan legyen; ne engedd, hogy ujraébredésedkor még mindig olyan romlott lelke legyen neki!

Csak egy szemedet nyisd ki, de azt is csak félig! Vizsgald meg egy átható pillantassoddal az emberiség lelket és ha látod, hogy az még mindig olyan romlott: hunyd be ujra szemed . . . ne nyisd ki többé soha . . . áludjál el örökre!

„Lehorulok előtted Istenem,
Hatalmadat ki nem beszélhetem!"

More patrio.

IRODALOM.

Grimm Gusztáv könyvkiadótól Budapesten megkaptuk a Toussaint-Langenscheidt-féle francia levelek 3-ikát. E hasznos és gyakorlati vállalatot melegen ajánljuk mindazoknak, kik a francia nyelvet aránylag könnyü módon akarják elsajátitani. Előfizetési ár a 40 levélből álló teljes müre 10 frt, 20 levélre 5 frt 50 kr., 10 levélre 3 frt; egyes levelek 30 krjával kaphatók minden könyvkereskedésben.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
MÜLLER GYULA.

Ny. Muzsik és Partlicsnál Zomborban.